

بنه‌مای هاوسهریتی سهرکه‌وتوو ... گه‌لویژ موچه‌مه‌دی

سهرکه‌وتنی هاوسهریتی په‌یوه‌ند به‌کی تووندوتۆلی به‌ به‌ش و ئامانجه‌کانیه‌وه هه‌یه ئه‌م به‌ش و ئامانجه‌نه‌ش به‌پیی کۆمه‌ل و شارستانیه‌تیه‌کان گۆرانی به‌سهردادی، هه‌روه‌ها سهرکه‌وتنی هاوسهریته‌ش واتای جیاوازه‌ده‌گریت، ئه‌ویش به‌ پیی جیاوازی کۆمه‌ل و چین و توێژه‌کان له‌ کۆمه‌لگایه‌وه بو کۆمه‌لگایه‌کی تر. ئه‌وه‌هاوسهریتی یه‌ که‌له کۆمه‌لگایه‌کی رۆتین دا به‌ سهرکه‌وتوو داده‌نریت، ره‌نگه‌ له‌ کۆمه‌لگایه‌کی کراوه و ئازادیه‌خوازا به‌ سهرکه‌وتوو نه‌ژمێردریت. له‌ کۆمه‌لگای سهره‌تاییدا جیاوازه‌، به‌ به‌راوردکردن له‌ گه‌ل کۆمه‌لگای شارستانی دا. هاوسهریتی سهرکه‌وتوو له‌ کۆمه‌لگایه‌کی کشتوکالی‌ش دا جیاوازی هه‌یه له‌ گه‌ل کۆمه‌لی په‌یشه‌سازیدا.

زۆرله زاناکانی کۆمه‌لناسی لیکۆلینه‌وه‌یان ئه‌نجام داوه بو دیاری کردنی بنه‌ماکانی هاوسهریتی سهرکه‌وتوو که دیاره له‌م باره‌وه جیاوازی له‌ دیدو بو‌چونه‌کانیاندا به‌ دی ده‌کریت که لی‌ره‌دا تیشک ده‌خه‌ینه سهر گرنه‌گرینیان. هاوسهریتی سهرکه‌وتوو به‌وه ده‌ناسریته‌وه که‌سیمای به‌رده‌وامیی پیوه‌دیاره‌وه دیاره‌کانی هه‌له‌وشان وه‌ جیه‌یشتن و جیا‌بونه‌وه‌ی تیدا به‌دی نا‌کریت، پیره‌وی به‌رده‌وامی یه‌که‌یکه له‌ پیوه‌ره‌گره‌گه‌کانی سهرکه‌وتنی هاوسهریتی، به‌لام مه‌رج نیه هه‌موو پیوه‌هه‌کان بی، چونکه ده‌یان وه‌دان ژن و پیاو هه‌یه که له‌ ژبانی هاوسهریتیاندا سهرکه‌وتووین و به‌رده‌وامیش له‌ژبانی هاوسهریتیاندا له‌گه‌ل زۆرکیشه‌وئاژاوه و نا‌ارامی دا که‌رۆژانه‌ دیته‌ ری‌بیان و ناتوان چاره‌سه‌ریان بکه‌ن، که‌چی جیاش نابنه‌وه‌له‌یه‌کتری. بۆیه نا‌کریت به‌رده‌وامی خیزان به‌ به‌هاوسهریه‌تی سهرکه‌وتوو بژمێردریت.

ره‌نگه‌ هۆیه‌کانی جیا‌بونه‌وه‌ بریتی بی: له‌

- 1 لی‌بوردن وه‌ه‌ول‌دان بو چاره‌سه‌رکردنی کیشه‌کان.
- 2 به‌ ئه‌رکی سهرشان زانینی مانه‌وه‌یان له‌ به‌ر بنه‌ماله‌ی هه‌ردوولا و ده‌وروبه‌ر، که ئه‌مانه‌ گرنه‌گرین داخوایی گشتی یه‌.
- 3 به‌رژه‌وه‌ندی و داها‌توی مندا‌له‌کان.
- 4 په‌سه‌ندکردنی ده‌نگی جیا‌بونه‌وه‌ له‌ لایه‌ن ده‌نگی گشتیه‌وه‌.
- 5 ری‌گه‌ نه‌دانی ئایین و ده‌وروبه‌ر به‌ ژن که جیا‌بونه‌وه‌ هه‌لبژیریت.

به‌پیی ئه‌م لیکۆلینه‌وه‌یه هاوسهریتی سهرکه‌وتوو ده‌بی‌ت بو گه‌شه‌کردن و گه‌لاله‌ بوون و په‌ره‌سه‌ندنی که‌سایه‌تی ژن و پیاو کاربکات وه‌ودا هه‌ردووکیان بواری گه‌یشتن به‌ ئامانج وه‌به‌سته‌کانیان بو‌بهره‌خس، که هه‌ردوولایان توانا و به‌هره‌کانیان په‌ره‌ پی‌ بدن. ئاشکرایه‌ خیزانی جی‌گیر و ئارام که له‌ سهر هاوسهریتی سهرکه‌وتوو بنیات نرابیت و ته‌بایی و ئاسووده‌ یی تیدا بی، ده‌بی‌ته هۆی ئارامی

که سایه تی و په ره دان به توانا و به هره ی ئه نامانی. به پێچه وانه شه وه ئه وهاوسه ریته یه شکست دینی و سه رکه و تونابیت و هه رده م کیشه و نا ئارامیه کانی ده بنه کۆسپ له ئاست گه شه و په ره پیدانی که سایه تی ئه نامانی دا. له لایه کینتره وه هیندیک له شاره زایان پێیان وایه ئاسووده یی له په یوه ندی هاوسه ریته یی و گونجان وله یه ک گه یشتنی ژن و پیاو مه رج نیه ببیته هۆی گه شه و په ره دان به که سایه تی و هینانه دی هیواو وئاوته کان له ژیان دا.

هاوسه ریته یی زۆر سه رکه و تونو ئه وه یه که ژن و پیاو بتوانن له هه موو بواره کانی ژیاندا به گفتوگۆ به بی توندو تیژی قسه له کیشه کانیان بکه ن و ریک بکه ون.

له سه رکه و تونی ئه هاوسه ریته یه گومان هه یه که له کاتی دا قه ناعه تکرده هه یه به لام ژن و پیاو هه ول ده دن زال بن به سه ر یه کتریدا، چونکه په یوه ندیه کانیان به هیزه و یارمه تیان ده دات بو زال بوون بوسه ر یه کتریدا. هاوسه ریته یی سه رنه که و تونو هه ردوولایان قه ناعه تیان نیه به جیا بوونه وه، به لام هه یچ جوړه هه ول ئیکیش ناده ن بو چاره سه رکردنی کیشه کانیان، هاوسه ریته یی شکست خواردوو هه یچ جوړه قه ناعه تیکی له ناودانیه وژن و پیاو ناچارن به و قه ناعه ته بگه ن جیا بنه وه. مه به ست له یه کیتی تی که ل بوون وئاو یته بوونی که سایه تی ژن و پیاو تا کووه ر یه که یان ئه وه ی تر ته واو بکات له پیناوی گه یشتن به گونجاندن و هینانه دی هاوبه ش گشتی هه ر دووکیان، تو یژینه وه کان ده ریان خستوو هندی ک شت ده بیته هۆی تی کل او بوون ونزیک بوونه وه و هندی ک شتیش دووریان ده خاته وه له یه کتری و ئه مه ش به پێی که سایه تی و بارو ره وشه جیا جیاکان.

گرنگترین ئه و شتانه ش بریتیه له پله ی ئالووگۆرکردنی سۆز و خۆشه و یستی له نیوان ژن و پیاو دا. گونجاندن له نیوان ژن و پیاو دا کاتی که ده توانیت پیکبیت که هه ر یه که یان ئه وه ی به رانه ری بنا سیت و بزانی ت که چه زو ئاره زوو شیوازی بیرکردنه وه وه رفه تارکردنی چۆنه وجه خت له سه ر ئه و کاره بکاته وه که خۆشی و ئاسووده یی بو به رانه ره که ی ده سه ته به رده کات و واز له رق و کینه، بیزار و هه راسان کردن به یینیت وهانی ئه و شتانه بدات که به رامبه ره که ی په سه ندی ده کات، به بی گویدانه چه زو ئاره زوو هه کانی خۆی، چونکه تی گه یشتن له هاوسه ریته یی ژیان ده بیته هۆی چاوپۆشی کردنی که موو کۆریه کانی. له وانه یه زۆر جار خۆگونجاندن له گه ل که سی کدا چاکتر بیت له وه ی هه ول بدریت ئه و که سه له گه ل خۆیدا بگه ونجی بیت. خۆگونجاندن پێویستی به سیمای نه رم و نیانی که سایه تی هه یه که ئه مه ش خه سله تی کی گرنگه له سه رکه و تونی هاوسه ریته یی دا. ته واو کردنی کاروباره کان و گفتوگۆ کردن له سه ریان، یارمه تی ده ره بو ده رخستنی کیشه کانی خیزان و تی گه یشتنیان به شیوه یه کی ئاشکرا. نه شاردنه وه و خه فه- نه کردنیان، بو ئه وه ی بواره ره خسیت چاره سه ر بکری ت و کۆتاییان پێبینیت. مه به ستمان له گفتوگۆ، دیالوگی به تال و بیسود نیه که ته نیا وشه بیت له باز نه یه کی داخرا ودا بسری ته وه، چونکه ئه و باره ده بیته هۆی ئالووگۆرکردنی کیشه کان، نه ک چاره سه رکردنیان، ئه مه ش پێویستی به لی بوردن و سنگفراوانی و دوورکه و تنه وه یه له گیانی خۆپه ره ستی و توندو تیژی. هیندیک که س پێیان وایه سه رکه و تن و سه رنه که و تونی هاوسه ریته یی به نده به بوون و نه بوونی ئاسووده یی هاوسه ریته یه وه. ئازادی کۆمه ل ئازادی خوازه کان مه به ستی سه ره کی هاوسه ر سه رکه و تینی هاوسه ریته یه، ئه گه رچی هه تا ئیستا ریکه و تینی گشتی له سه ر ئاسوده نیه وه به شی رژی مه وه به جیا وازی تاکه که سان و بارو ره وشه کان گۆرانکاری به به سه ردا دیت، به لام ئه گه ر بمانه ویت هیندیک له داواکاریه کانی ئاسووده یی ده سنیشان بکه یین پێویسته به شیوه ی چۆنایه تی و چه ندایه تی، بو پیکه یینه ره کان بروانین و ده بیت بلین ئاسووده یی له تی یکردنی پیداو یسته بنچینه کانی تاکه که سه وه سه رچاوه ده گری ت، وه ک هاوده می قه ناعه تکرده ن و گونجاندن و هاوبه شی کردن له خۆشه و یستی.